

neq; cavere successa. Non admittere se ad participationem s. cana, nisi homines
explorata fidei, qui debitam Evangelio Iesu Christi obedientiam profiteantur, ac
praestent. Esse in suis auditoribus et Doct. Erastum, sed eum (quod quidem ma-
to dictum sit) auditorem tantum. Idem conari pastores ceteros, neq; remissa-
ros brachia: priusquam quod quantant effecerint, quando quod volunt non licet.
Iucunda sane nobis ea comessatio fuit, optimarum rerum (quas parim duo
elegantes viri, Polyander, et Mylius nobiscum communicaverant, parim mutua
colloquentium sodalium conversationis suggererat) utilissima commemoratione.
Quamquam autem hic apud nos (at fere in urbibus Saxonia) perquam dif-
ficile sit eutaxiam aliquam inceptare: Est tamen hic (Deo sit Gloria) magnus
numerus virorum ac mulierum, qui non tantum meo: sed etiam Pastorum nos-
trorum iudicio, doctrina puritatem avidissime amplectuntur, et iam maturi
sunt ad messem, facile ut, qui cor habet consideret, quos olim, clarissimus
Doctor Albertus, labores huius Ecclesiae informandae impendit, minime manes
fuisse. Imo sunt qui non dubitent gloriari, ex us qui Embdensen Ecclesiam per-
gros-
norunt, vera sanctitate, et spontanea Evangelii obedientia, ceteros nostros uersus aca-
nequaquam esse deformiores. De pietatis vi, et de moribus fidelium loquor. Nam
ritus scio vobis longe esse pariores. Atque haec una causa est quam obcedunt
qui cum probro noscunt, plenis plausibus istuc transcurrunt, nobiscum cenaturi.
Equidem opinor, id esse cuius liberum, sed tamen videtur esse mali aliquid in exemplo
Praesertim cum nostri precones, homines, doctrina, et moribus integri, eam distractio-
nem publice notarint, et permolesti ferant. Ostendi eis Besa iudicium, me ipse
in eorum invidiam vocavi. Amo eos, cum quia sunt honesti, cum quia iuxta mecu-
peregrini. Sed habent suum quendam hic auctorem, cuius respectu mei moribus
nullum habent pondus. Vale. Nam interuenit Wittebergicus Tabellio: qui litte-
ras flagitat quas debeo Doctori Sebastiano Theodorico. Saluta etiam
Coniugem, et omnes amicos. Bremae. 15. Iulii. 1543. Iohannes Molanus.

M. quatuordecim h. ...
Humburg.

Ferunt in Hollandia res Principis lapsas esse. O dolor, dolor. sed haec sunt huius
temporis facta. Redimamus tempus, instemus ipsi nobis, agamus viriliter, Dominum
expectantes. Sicut satis noui, non pones in ista urbe sedem rerum tuarum, non de
nihil Paulus Apostolus grauissime obtestatur per Deum, et Christum, qui iudicaturus
est uiuos, et mortuos. Καρποφοῦ τοῦ λόγου εὐταγῶς ἁγῶνως. scilicet ut non con-
tenti priuata lectione sacrarum litterarum: exiguum fidei nostrae scintillam, admi-
niculo uiae uocis alere, et sanctorum consociationem maiorem semper facere stu-
deamus. Quod nisi sit, qua tandem ratione effugiemus exulceratissimi huius saeculi
contagium? Atque ut nos enatemus foreasse: Quid fiet familiae nostrae? uxori dico,
et liberis. seruis. et ancillis, quos nostrae fidei mandatos, necesse est aut nulla
doctrina contabescere, atque emori: aut falsa doctrina profanescere et in pernici-

periculosos errores abduci. Nisi comederitis (inquit seruator) carnem
 filiū hominis: et biberitis eius sanguinem. non habebitis uitam in uobis.
 Scio equidem huius rei fructum constare nobis fide: sed quæ tandem
 fides aut esse, aut diuturna esse illic potest: ubi neq; audiendo sermone
 uitæ, neq; usarpandis corporis et sanguinis Christi symbolis, neq; fre-
 quentandis sanctorum congressibus exerceatur. falli multos con-
 tingit, quadam adumbrata fidei specie. Nam p̄sis illa quam Apostolus
 ἀποδόξαστος uocat, ubi ubi est, relictis rebus omnibus omnia sibi
 comparat incitamenta pietatis amplificanda. Nunc tanta est temporis
 nostri fidelium securitas, ne dicam socordia, ut uiuant cum sanctis,
 an inter prophanos. adsint ne p̄is concionibus, an Therseas audiant.
 comedantne Dominicam canam offerentes sacrificium laudis: an mul-
 tis annis ieiuni obambulent, non multum putent interesse. Quasi Domi-
 nus noster, cui probe perspecta est carnis nostræ prauitas. sine graui
 causa, iam ferme moriens mandasset: ut nos qui ipsius discipuli sumus
 frequenter conueniamus in Ecclesia, et panem Domini edentes, et
 poculum eius bidentes, hæc ad ipsius recordationem faciamus.

Sed unde in hunc sermonem meus calamus incurrit? Non erat con-
 silium nunc inter puerorum strepitus Δεδογῆναι, ignosce homini
 inepto fortasse: sed amantem vale. ii Cal. Aug. Bremæ. ioh. mo-
 lanus. Saluta tuam coniugem, et Doctorem iostum Politen uete-
 rem amicum.

Pax Christi.

Nr. 229)

Q. m. Joh.
 Polyanderum
 Emde.

[= Act. 12:

V. 211]

Vincis me scribendi industria dilecte Polyander. iam enim geminas abs te
 literas accepi, dum ipse ἀπαλλάσσει, et quid primum scribam cogito, Lenire
 tristitiam tuam non possum: animi tui non possum: qui ipse ardeo dolore, quam
 uideam Patre nostra omnia eis βυζόντος ἔχει. nihilq; iam mali aut ad-
 uersi esse, quod non et boni metuant: et scelerati expectent. Sed hac est illa
 Nemesis ἀδράστια quæ nobis immoderatas spes præcidit, et nostra gentis
 opulentiam, quæ plerumq; insolens, et ingrata est, ad seuerioris uitæ semitam
 reuocat, et ad quosdam ἀνέκτους τῆς κοινότητος περιέχει. Non
 placee nobis nosera nausea, si queamus mutare. non frangitur panis, nisi frangi
 sit distribui Cui sentit Philipp. Melanthon. In os datur: manducatur ea-
 men, quod est in ea re præcipuum. Sunt simulachra quædam in ædulis: sed
 obuelata tampridem manu ministrorum. et Prophetis Apostolicisq; punctis sic
 confixa, confossaq; ut palam pro bis mortuis habeantur. Non sunt omnia
 κατὰ τὴν ψυχὴν: neq; apud satis exacti delectus: sic penes pastores ea culpa:
 mihi privato, et peregrino non potest impucri, nisi noster Befa πειρηγῆται
 qui ait. Si uel Turcam pastor, siue prudens, siue imprudens, admitteret,
 in illum tota facti culpa recideret, nec ego propterea cunctanter ad mon-
 sam Domini accessero. Sine ergo in nostris vitibus quædam reliquæ fermenti